

Ordin M.E.C. nr. 4812 din 30 iulie 2020

Ordinul nr. 4812/2020 privind aprobarea Regulamentului-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar

Având în vedere: În vigoare de la 13 august 2020
Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 736 din 13 august 2020

- prevederile art. 94 alin. (2) lit. g) și s), art. 236 alin. (2) și art. 248 alin. (1) lit. a) și b) din Legea educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
- Hotărârea Guvernului nr. 559/2020 privind funcționarea unităților de învățământ preuniversitar cu statut de unități-pilot, experimentale și de aplicație;
- Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.347/2011*) privind aprobarea planurilor-cadru de învățământ pentru clasele a IX-a - a XII-a, filiera vocațională, profilul pedagogic, cu modificările și completările ulterioare;
- *) Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.347/2011 nu a fost publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I.
- Ordinul ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului nr. 5.485/2011 pentru aprobarea Metodologiei privind constituirea corpului profesorilor mentori pentru coordonarea efectuării stagiului practic în vederea ocupării unei funcții didactice;
- Ordinul ministrului educației naționale și cercetării științifice nr. 5.079/2016 privind aprobarea Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul ministrului educației și cercetării nr. 4.524/2020 privind înființarea și organizarea programelor universitare de master didactic,
în temeiul prevederilor art. 15 alin. (3) din Hotărârea Guvernului nr. 24/2020 privind organizarea și funcționarea Ministerului Educației și Cercetării,
ministrul educației și cercetării emite prezentul ordin.

Art. 1. - Se aprobă Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar, prevăzut în anexa care face parte integrantă din prezentul ordin.

Art. 2. - La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului educației naționale nr. 3.750/2019 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare a colegiilor și liceelor pedagogice din România, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 272 din 10 aprilie 2019.

Art. 3. - Direcția generală învățământ preuniversitar, prin Direcția formare continuă, din cadrul Ministerului Educației și Cercetării, inspectoratele școlare și unitățile de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

Art. 4. - Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul educației și cercetării,
Cristina Monica Anisie

București, 30 iulie 2020.

Nr. 4.812.

Regulamentul-cadru pentru organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar, din 30.07.2020

*În vigoare de la 13 august 2020
Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 736 din 13 august 2020*

CAPITOLUL I

Dispoziții generale

Art. 1. - (1) Prezentul regulament-cadru conține prevederi privind organizarea și funcționarea învățământului pedagogic în sistemul de învățământ preuniversitar.

(2) Învățământul pedagogic preuniversitar se organizează ca învățământ liceal, în cadrul filierei vocaționale, cu durata de 4 ani, pentru elevii cu aptitudini în acest domeniu.

Art. 2. - (1) Unitățile de învățământ în care se organizează învățământ pedagogic preuniversitar sunt unități de învățământ liceal, care au capacitatea de a organiza procesul de predare- învățare-evaluare și practica pedagogică, pentru specializările din cadrul filierei vocaționale: învățători-educatoare, educator- puericultor, instructor de educație extrașcolară, mediator școlar.

(2) Pentru desfășurarea practicii pedagogice, în unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu profil pedagogic sau pe lângă acestea se organizează structuri/unități de învățământ de aplicație, denumite școli de aplicație.

(3) Unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu profil pedagogic funcționează și ca unități de învățământ de aplicație - școli de aplicație pentru stagiile de practică pedagogică din programele de masterat didactic sau din programele de studii de pregătire psihopedagogică.

Art. 3. - În învățământul pedagogic elevii pot fi admiși numai pe baza evaluării aptitudinilor specifice, asociate competenței didactice.

Art. 4. - Prin absolvirea cu diplomă a specializărilor din cadrul filierei vocaționale, profil pedagogic: învățători-educatoare și educator-puericultor se consideră îndeplinite condițiile de formare psihopedagogică și de calificare necesare ocupării funcțiilor didactice de educator-puericultor, educatoare/educator, învățătoare/învățător.

Art. 5. - Unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu profil pedagogic organizează programe de formare psihopedagogică pentru maiștri-instructori și pentru antrenori.

Art. 6. - Unitățile de învățământ în care se organizează învățământ preuniversitar pedagogic se stabilesc de către autoritățile administrației publice locale, cu avizul conform al inspectoratelor școlare, potrivit legii.

CAPITOLUL II

Organizarea învățământului preuniversitar pedagogic

Art. 7. - (1) În învățământul preuniversitar pedagogic, colegiile și liceele pedagogice sunt unități de învățământ cu personalitate juridică (PJ) care pot școlariza copii și elevi la următoarele niveluri ale învățământului preuniversitar: antepreșcolar, preșcolar, primar, gimnazial, liceal și postliceal.

(2) Unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu profil pedagogic pot organiza școlarizarea elevilor la diferite filiere, profiluri și specializări, în afara profilului pedagogic, din cadrul filierei vocaționale, cu respectarea condițiilor impuse de organizarea procesului instructiv-educativ în cadrul profilului pedagogic și cu condiția funcționării a minimum două clase cu profil pedagogic pe an de studiu.

(3) Pentru specializările din cadrul filierei vocaționale, profilul pedagogic, școlarizarea se realizează începând cu clasa a IX-a.

(4) Formarea inițială a elevilor de la profilul pedagogic se asigură prin pregătirea teoretică, realizată conform planurilor- cadru de învățământ și curriculumului diferențiat pentru ciclurile inferior și superior al liceului, filieră vocațională, profilul pedagogic, și prin pregătire practică de specialitate.

(5) Absolvenții specializării învățător-educatoare din cadrul profilului pedagogic susțin probele scrise ale examenului de bacalaureat la disciplinele: limba și literatura română (varianta comună cu profilul uman, toate specializările), matematică (modul pedagogic) și discipline la alegere comune profilului uman.

(5) Absolvenții specializării educator-puericultor din cadrul profilului pedagogic susțin probele scrise ale examenului de bacalaureat la disciplinele: limba și literatura română, istorie și discipline la alegere, comune profilului uman din filiera teoretică.

Art. 8. - În scopul organizării și desfășurării procesului instructiv-educativ în cadrul profilului pedagogic, în colegiile și liceele pedagogice sau pe lângă acestea funcționează grupe/clase de aplicație pentru activitățile practice pedagogice, în conformitate cu Regulamentul de organizare și desfășurare a pregătirii practice de specialitate (practică pedagogică) la clasele din filiera vocațională, profil pedagogic, prevăzut în anexa nr. 2 care face parte integrantă din prezentul regulament-cadru, atât la nivel preșcolar, cât și la nivel primar.

Art. 9. - (1) Grupele/Clasele în care se organizează și se desfășoară activitățile practice pedagogice constituie o structură a unei unități de învățământ/o unitate de învățământ denumită școală de aplicație.

(2) Școala de aplicație funcționează cu un mecanism de finanțare adecvat organizării și desfășurării practicii pedagogice.

(3) În situația în care colegiile și liceele pedagogice nu au în structura instituțională proprie un număr suficient de grupe și/sau clase de aplicație pentru a asigura organizarea și desfășurarea practicii pedagogice, aceasta se poate organiza și desfășura și în creșe (pentru specializarea educator- puericilor)/grădinițe/școli primare (pentru specializarea învățător-educator) situate în proximitatea unității de învățământ cu profil pedagogic, care au capacitatea instituțională necesară organizării și desfășurării practicii pedagogice, pe baza unui protocol de colaborare încheiat între unitatea de învățământ preuniversitar pedagogic și creșa/grădinița/școala primară respective, cu avizul inspectoratului școlar.

Art. 10. - (1) Înscrierea copiilor și elevilor la grupele și clasele din cadrul școlilor de aplicație ale colegiilor și liceelor pedagogice se face pe baza unor criterii specifice, aprobate de consiliile de administrație ale unităților de învățământ - școli de aplicație.

(2) În unitățile de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic, înscrierea elevilor nu este condiționată, la niciun nivel de școlarizare, de domiciliul părinților.

(3) Înscrierea elevilor în clasa a V-a se face în baza unei proceduri specifice, elaborată la nivelul unității de învățământ și aprobată în consiliul de administrație al acesteia.

Art. 11. - (1) La nivel liceal, în cadrul filierei vocaționale, pentru profilul pedagogic, unitățile de învățământ care funcționează ca licee/colegii pedagogice asigură școlarizarea elevilor la următoarele specializări:

- a) învățător-educatoare;
- b) educator-puericultor;
- c) instructor de educație extrașcolară;
- d) mediator școlar.

(2) Planurile-cadru de învățământ după care studiază elevii înscriși la profilul pedagogic sunt specifice specializării.

(3) Pentru specializările învățător-educatoare și educator- puericultor, planurile-cadru au structura adecvată dublei specializări.

(4) Programele școlare pentru disciplinele prevăzute în planul-cadru care asigură educația specializată/specializarea respectă standardele educaționale și rolurile profesionale stabilite pentru profilul pedagogic, respectiv pentru specializările corespunzătoare acestui profil.

Art. 12. - (1) Pentru obținerea calificărilor învățător/învățătoare, educator/educatoare, educator-puericultor, instructor de educație extrașcolară, mediator școlar, legal prevăzute pentru ocuparea funcțiilor didactice de educator-puericultor, educatoare/educator, învățătoare/învățător, respectiv pentru funcțiile de instructor de educație extrașcolară și mediator școlar, este necesară absolvirea cu diplomă a specializărilor asociate calificărilor, din cadrul filierei vocaționale, profil pedagogic.

(2) Asocierea calificărilor specifice la specializările profilului pedagogic este următoarea:

- a) pentru specializarea învățător-educatoare - calificările educatoare/educator și învățătoare/învățător;
- b) pentru specializarea educator-puericultor - calificarea educator-puericultor;
- c) pentru specializarea instructor de educație extrașcolară - calificările instructor de educație extrașcolară, instructor- animator;
- d) pentru specializarea mediator școlar - calificările mediator școlar, facilitator.

Art. 13. - (1) Admiterea în clasa a IX-a, la specializările din cadrul profilului pedagogic, învățători-educator, educator- puericultor, instructor pentru educație extrașcolară, mediator școlar, este condiționată de promovarea unor probe de aptitudini specifice, în conformitate cu precizările referitoare la înscrierea și admiterea elevilor prevăzute în anexa nr. 1 care face parte integrantă din prezentul regulament-cadru.

(2) În situația limitării sau suspendării activităților didactice care impun condiția prezenței fizice a elevilor în unitățile de învățământ, Ministerul Educației și Cercetării poate decide cu privire la modalitatea de admitere în clasa a IX-a la specializările din cadrul profilului pedagogic.

Art. 14. - Elevii de la filiera vocațională, profilul pedagogic, care nu obțin la sfârșitul anului școlar media de minimum 8 (opt) la purtare și medii anuale de minimum 6 (șase) la disciplinele limba și literatura română/limba și literatura maternă, matematică/aritmetică și la disciplinele psihopedagogice din cadrul curriculumului diferențiat, inclusiv la practica pedagogică, nu mai pot continua studiile la acest profil și sunt transferați în anul școlar următor la alte filiere/profiluri/specializări din cadrul aceleiași unități de învățământ în care au fost înmatriculați la profilul pedagogic sau din cadrul altor unități de învățământ, cu respectarea legislației în vigoare.

Art. 15. - (1) Transferul elevilor în cadrul profilului pedagogic respectă prevederile Regulamentului-cadru de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar (ROFUIP) și se realizează, în condițiile prezentului regulament specific, după cum urmează:

- a) în cadrul aceleiași specializări, elevii se pot transfera până la începutul clasei a XI-a;
- b) de la o specializare a profilului pedagogic la alta, elevii se pot transfera până la finalizarea ciclului inferior al liceului, cu respectarea condiției de a fi efectuat practică pedagogică la specializarea pe care au urmat-o până la momentul transferului;
- c) la clasele cu profil pedagogic nu se pot transfera elevi corigenți sau cu nota scăzută la purtare.

(2) În situațiile excepționale prevăzute de ROFUIP, la profilul pedagogic, filiera vocațională, elevii se pot transfera de la alte licee/profiluri numai până la sfârșitul semestrului I al clasei a IX-a, cu respectarea cumulativă a următoarelor condiții: să fi susținut și promovat probele de aptitudini în perioada prevăzută în calendarul de admitere la colegiile și liceele pedagogice, să susțină și să promoveze examenele de diferență (inclusiv practica pedagogică) până la finalul clasei a IX-a.

Art. 16. - (1) Evaluarea și certificarea competențelor profesionale dobândite de elevii claselor a XII-a din învățământul vocațional pedagogic se fac potrivit metodologiei de organizare și desfășurare a certificării calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională, aprobată prin ordin al ministrului educației și cercetării și dă dreptul absolvenților care promovează examenul de certificare a calificării să obțină certificatul de calificare, nivelul 4, însoțit de suplimentul descriptiv în format Europass, în conformitate cu precizările din anexa nr. 3, care face parte integrantă din prezentul regulament- cadru.

(2) Pentru obținerea atestatului de predare a unei limbi străine la nivel preșcolar și primar, absolvenții trebuie să promoveze examenul specific.

CAPITOLUL III

Conducerea unităților de învățământ vocațional pedagogic

Art. 17. - (1) Condițiile generale privind conducerea unităților de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic sunt cele prevăzute de legislația generală aplicabilă domeniului.

(2) Condițiile specifice privind conducerea unităților de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic sunt stabilite de consiliul de administrație al unității de învățământ, în conformitate cu structura și funcțiile specifice ale unității de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic.

(3) La nivelul fiecărei unități de învățământ cu profil pedagogic se constituie comisii și structuri specifice activităților organizate și desfășurate la specializările profilului pedagogic.

(4) În situația în care unitățile de învățământ cu profil pedagogic funcționează ca școli de aplicație pentru stagiile de practică pedagogică din programele de masterat didactic sau din programele de studii de pregătire psihopedagogică, directorul unității de învățământ încheie contractul cu instituțiile de învățământ universitar și organizează, la nivelul unității de învățământ, selecția profesorilor mentori.

CAPITOLUL IV

Dispoziții finale

Art. 18. - Ocuparea posturilor și catedrelor didactice de la clasele cu profil pedagogic necesită în mod obligatoriu avizul directorului colegiului/liceului pedagogic, pe baza unor criterii specifice, conform unei proceduri aprobate în consiliul de administrație al colegiului/liceului.

Art. 19. - Conducerile colegiilor și liceelor pedagogice care la data intrării în vigoare a prezentului regulament nu au grupe/clase de aplicație proprii vor face demersurile necesare pentru înființarea acestora în intervalul următorului ciclu de învățământ.

Art. 20. - Pentru organizarea și desfășurarea activităților specifice domeniului pedagogic, pentru elaborarea și aplicarea unor proiecte de cercetare în domeniul științelor educației și pentru alte activități de tip academic sau științific, unitățile de învățământ cu profil pedagogic colaborează cu Asociația Națională a Colegiilor și Liceelor Pedagogice, cu alte asociații sau fundații cu activitate în domeniul educațional, cu instituții de învățământ universitar naționale și internaționale, cu institute de cercetare și cu instituții din domeniul cultural.

Art. 21. - La data intrării în vigoare a prezentului regulament-cadru, orice dispoziție contrară se abrogă.

Art. 22. - Anexele nr. 1-3 fac parte integrantă din prezentul regulament-cadru.

ANEXA Nr. 1

la regulamentul-cadru

ÎNSCRIEREA ȘI ADMITEREA

elevilor în clasa a IX-a la specializările din cadrul profilului pedagogic, învățător-educatoare, educator-puericultor, instructor pentru educație extrașcolară și mediator școlar

Art. 1. - **(1)** În unitățile de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic, înscrierea elevilor nu este condiționată, la niciun nivel de școlarizare, de domiciliul părinților.

(2) Admiterea elevilor în unitățile de învățământ preuniversitar cu profil pedagogic se face numai în urma unei selecții, prin:

a) probe de aptitudini, pentru admiterea în clasa a IX-a, conform prevederilor metodologice în vigoare privind admiterea în învățământul preuniversitar pedagogic;

b) examene de diferență, în cazul transferului elevilor ce provin din alte unități de învățământ și de la alte filiere și profiluri, conform metodologiilor elaborate de Ministerul Educației și Cercetării.

Art. 2. - **(1)** Evaluarea/Examinarea aptitudinilor elevilor care doresc să urmeze cursurile unei specializări din cadrul profilului pedagogic se realizează prin probe de aptitudini specifice.

(2) Structura probelor de aptitudini pentru admiterea în liceu este următoarea:

A. Pentru specializările învățător-educatoare și educator- puericultor

1. Proba de aptitudini muzicale

Proba de aptitudini muzicale constă în verificarea aptitudinilor interpretative și a auzului muzical prin:

a) intonarea unui cântec dintr-un repertoriu de cântece învățate în clasele I-VIII;

b) reproducerea unor scurte motive ritmico-melodice (2-4 măsuri), desprinse din cântece pentru copii.

Aptitudinile investigate sunt: auzul muzical, simțul ritmic, memoria muzicală, calitățile vocale.

2. Proba de aptitudini fizice

Proba de aptitudini fizice constă în verificarea aptitudinilor fizice prin:

a) reproducerea, după model, a 2-3 exerciții de influențare selectivă a aparatului locomotor;

- b)** 3-4 elemente de gimnastică acrobatică din programul claselor V-VI, executate izolat;
- c)** alergare 600 m - fără cerință de timp (cu efort moderat).

Aptitudinile investigate sunt: memoria motrică și coordonarea, starea funcțională a coloanei vertebrale, funcția normală a sistemului cardiorespirator.

3. Proba de aptitudini artistice

Proba de aptitudini artistice constă în realizarea unei naturi statice cu două sau trei obiecte, tema plastică fiind propusă de comisie.

Aptitudinile investigate sunt: receptarea culorilor și a proporțiilor dintre obiecte și încadrarea echilibrată a formelor plastice într-un spațiu.

4. Interviu

Interviul constă în:

- a)** lectură la prima vedere a unui text literar;
- b)** conversație cu membrii comisiei pe o temă dată (se verifică capacitatea de înțelegere, de argumentare, de persuasiune, modurile de predare-preluare a cuvântului).

Prin interviu se evaluează aptitudinile de comunicare (inclusiv dicția) și de argumentare.

B. Pentru specializarea instructor de educație extrașcolară

1. Proba de aptitudini muzicale și coordonare motrică evaluează:

- auzul muzical;
- simțul ritmic;
- memoria muzicală;
- calitățile vocale;
- condițiile generale fizico-estetice și de mișcare.

Verificarea se face prin următoarele forme:

- intonarea a 1-2 cântece prezentate de candidat;
- reproducerea unor fragmente ritmico-melodice după modele date de comisie;
- realizarea unor exerciții de mișcare la comanda profesorului.

Evaluarea se face de o comisie formată dintr-un profesor de muzică și un profesor de educație fizică.

2. Proba de investigare a capacității de comunicare și a dicției evaluează:

- pronunția;
- capacitatea de comunicare;
- capacitatea de argumentare în susținerea unor idei și identificarea valențelor artistice ale unui text literar.

Evaluarea se face prin următoarele forme:

- lectura cu intonație a unui text dialogat;
- interviu pe o temă la alegerea candidatului.

Evaluarea se face de o comisie formată dintr-un profesor de pedagogie și un profesor de limba și literatura română/limba și literatura maternă.

C. Pentru specializarea mediator școlar

1. Proba de evaluare a dicției verifică aptitudinile specifice prin următoarea formă:

- citirea cu intonație a unui text literar/nonliterar.

Aptitudinile evaluate sunt:

- comunicarea;
- pronunția cuvintelor, în general, și a cuvintelor cu aglomerări de consoane, în special;
- expresivitatea.

2. Proba de evaluare a capacității de comunicare - interviul constă într-o conversație pe o temă dată între candidat și comisie (se evaluează capacitatea de a înțelege și de a aduce

argumente, de a fi persuasiv și receptiv în relația cu partenerul de discuție). Evaluarea se face de o comisie formată dintr-un profesor de pedagogie și un profesor de limba și literatura română/limba și literatura maternă.

Prin interviu se evaluează aptitudinile de comunicare (inclusiv dicția) și de argumentare.

NOTE:

1. Rezultatul fiecărei probe se apreciază cu ADMIS/RESPINS
2. Respingerea la o probă atrage obținerea calificativului RESPINS la probele de aptitudini.
3. La probele de aptitudini nu se admit contestații.
4. Pentru fiecare probă de aptitudini, comisia este alcătuită din doi profesori de specialitate, de regulă un profesor de gimnaziu și unul de liceu.
5. Pentru candidații la clasele cu predare în limbile minorităților naționale, comisia este alcătuită din doi profesori de specialitate, de regulă un profesor de gimnaziu și unul de liceu, cunoscători ai limbii minorității respective.

ANEXA Nr. 2

la regulamentul-cadru

REGULAMENT

de organizare și desfășurare a pregătirii practice de specialitate (practică pedagogică) la clasele din filiera vocațională, profil pedagogic

Art. 1. - Prezentul regulament stabilește condițiile de organizare și desfășurare a pregătirii practice de specialitate, denumită în continuare practică pedagogică, la clasele din filiera vocațională, profilul pedagogic.

Art. 2. - Colegiile și liceele pedagogice asigură organizarea și desfășurarea practicii pedagogice de specialitate la toate specializările profilului pedagogic, potrivit reglementărilor legale în domeniu.

Art. 3. - **(1)** Practica pedagogică se organizează și se desfășoară conform planurilor-cadru și programelor școlare specifice, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

(2) Pentru desfășurarea practicii pedagogice, în unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu profil pedagogic sau pe lângă acestea se organizează structuri/unități de învățământ de aplicație, denumite școli de aplicație.

Art. 4. - **(1)** Școlile de aplicație sunt clase/structuri din liceele/colegiile pedagogice și/sau din alte tipuri de unități de învățământ care au capacitatea de a asigura organizarea și desfășurarea pregătirii practice de specialitate, denumită în continuare practică pedagogică.

(2) Criteriile de selecție a școlilor de aplicație pentru organizarea și desfășurarea pregătirii practice de specialitate a elevilor de la clasele din filiera vocațională, profil pedagogic, vor ține cont de:

- diversitatea contextelor de formare/desfășurare a practicii pedagogice: unități cu diferite niveluri de școlarizare (antepreșcolar, preșcolar, primar), unități din diferite tipuri de comunități școlare (rural-urban, centru-periferie), unități care oferă abordări pedagogice alternative, recunoscute de Ministerul Educației și Cercetării, unități care oferă diferite modalități de organizare a procesului de învățământ (învățământ simultan, școlarizarea în grupe/clase în spitale, inclusiv învățare la distanță, în sistem on-line);

- existența resurselor umane care pot oferi îndrumare elevilor: profesori mentori, profesori metodiști, profesori formatori și/sau profesori cu experiență didactică și cu activitate metodică relevantă;

- nivelul corespunzător de dotare și de accesibilitate a mijloacelor educaționale, în funcție de context;

- exprimarea capacității și disponibilității unității de învățământ preuniversitar de funcționare cu statut de școală de aplicație.

(3) În cazul claselor/structurilor din cadrul unităților de învățământ externe liceelor/colegiilor pedagogice, statutul de școală de aplicație pentru organizarea și desfășurarea pregătirii practice de specialitate a elevilor de la clasele din filiera vocațională, profilul pedagogic, este dobândit pentru o perioadă de minimum 5 ani, menționată în contractul încheiat cu unitatea de învățământ preuniversitar pedagogic.

(4) În cadrul fiecărei școli de aplicație, potrivit reglementărilor metodologice specifice domeniului formării inițiale a cadrelor didactice, va fi selectat un număr adecvat de cadre didactice, profesori mentori și/sau profesori metodiști care să asigure derularea activităților de practică pedagogică și a altor tipuri de activități din domeniul educațional.

Art. 5. - În sensul prezentului regulament, se definesc următoarele forme de organizare și desfășurare a practicii pedagogice:

a) curentă - este forma de practică pedagogică derulată colectiv, pe grupe de elevi, ce se desfășoară în fiecare săptămână, sub îndrumarea profesorului coordonator de practică pedagogică de la liceul/colegiul pedagogic, a profesorilor metodiști de la liceul/colegiul pedagogic și a cadrelor didactice din școlile de aplicație.

Numărul orelor de practică pedagogică curentă este de 3 ore/săptămână/elev, în ciclul inferior al liceului, respectiv de 4-6 ore/săptămână/elev, în ciclul superior al liceului, în funcție de specializare. Structura grupelor de practică pedagogică se adaptează specificului activităților din educația timpurie antepreșcolară, preșcolară și școlară mică și regulamentelor specifice acestor instituții, conform legislației în vigoare;

b) individuală - este forma de organizare a practicii pedagogice la decizia școlii, cu rol remedial, recuperatoriu și de suport, specifică învățământului pedagogic preuniversitar, efectuată de câte un elev al claselor a XI-a, pe durata programului școlar al unei zile, sub îndrumarea profesorului coordonator de practică de la colegiul/liceul pedagogic și a cadrului didactic de la grupa/clasa din școala de aplicație;

c) comasată - este forma de organizare a practicii pedagogice derulată compact, în ciclul superior al liceului, pe parcursul a două săptămâni de școală ale anului școlar în curs.

Practica pedagogică comasată constă în participarea la realizarea activităților didactice din orarul grupelor/claselor din școala de aplicație/din unitățile partenere, sub îndrumarea profesorului coordonator de practică pedagogică și a cadrului didactic din școala de aplicație/unitatea parteneră, pe parcursul a două săptămâni, conform specializării.

În clasa a XII-a, la specializările învățător/învățătoare și învățător-educatoare, o săptămână de practică pedagogică de tip comasat se recomandă să se organizeze și să se desfășoare la clasa pregătitoare.

Art. 6. - **(1)** Elevii din ciclul inferior al liceului, filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea învățător- educatoare, efectuează, în cadrul practicii pedagogice, activități de asistență/observare și analiză a activităților/lecțiilor la școală și la grădiniță (practică de observare, analiză și reflecție).

(2) Elevii din ciclul superior al liceului, filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea învățător-educatoare, efectuează, în cadrul practicii pedagogice, activități de predare și evaluare, de proiectare, organizare și autoevaluare a activităților/lecțiilor.

Art. 7. - Repartizarea activităților de practică pedagogică, potrivit formelor de organizare prevăzute la art. 5, este stabilită prin decizii interne ale conducerilor colegiilor și liceelor pedagogice.

Art. 8. - Pentru specializarea învățător-educatoare practica pedagogică se planifică, se organizează și se desfășoară, pentru fiecare grupă de practică constituită, un semestru la grupe de învățământ preșcolar și un semestru la clase din învățământul primar.

Art. 9. - Cadrele didactice implicate în organizarea și desfășurarea pregătirii practice de specialitate sunt:

a) cadrele didactice desemnate să realizeze practica pedagogică - educatorii pentru învățământ antepreșcolar, educatoarele/profesorii pentru învățământ preșcolar, învățătorii/profesorii pentru învățământ primar, cadrele didactice din palatele și cluburile elevilor, încadrate la grupa/clasa/cercul în cadrul cărora se organizează și se desfășoară practica pedagogică;

b) cadrele didactice desemnate să îndrume (echivalent conducerii practicii) practica pedagogică, denumite și profesori metodiști - profesori în specialitatea disciplinelor la care se organizează și se efectuează practica pedagogică în conformitate cu prevederile curriculumului pentru educație timpurie și ale planurilor-cadru pentru învățământ primar, precum și ale reglementărilor în domeniul activităților extrașcolare și al medierii școlare;

c) cadrele didactice desemnate să conducă practica pedagogică - profesorii de discipline pedagogice care coordonează practica pedagogică la clasa de învățământ liceal. În situația în care profesorul/profesorii de pedagogie nu poate/nu pot asigura coordonarea practicii pedagogice la toate clasele, aceasta poate fi atribuită profesorului de psihologie sau altor cadre didactice încadrate la liceul/colegiul pedagogic care au pe diploma de licență specializarea pedagogie sau psihologie. La specializările instructori de educație extrașcolară și mediatori școlari, coordonatorii de practică pedagogică pot fi numiți, pe lângă profesorii de pedagogie/psihologie, și dintre profesorii titulari de alte specializări, dacă aceștia fac dovada formării continue în domeniul acestor specializări.

Art. 10. - **(1)** Cadrele didactice desemnate să realizeze practica pedagogică au următoarele atribuții:

a) susțin lecții demonstrative pentru grupele de elevi repartizate la practică;

b) oferă consultanță și consiliere metodică elevilor aflați în practică de observare, analiză și reflecție;

c) oferă informații și consultanță metodică pentru proiectarea și desfășurarea activităților/lecțiilor de către elevii ciclului superior al liceului planificați la practică;

d) verifică și corectează proiectele de activitate/de lecție care urmează să fie susținute de către elevii repartizați în practică la grupa/clasa pe care o conduc;

e) asistă și evaluează activitățile/lecțiile planificate la grupa/clasa pe care o conduc, în conformitate cu graficul elaborat de profesorul coordonator de practică pedagogică;

f) completează la fiecare activitate/oră de practică efectuată de către elevii din ciclul superior al liceului fișa-tip de observare și evaluare a lecției/activității, pe care o păstrează în portofoliul lor de practică pedagogică, punând-o la dispoziția coordonatorului de practică pedagogică de la grupa/clasa lor și directorului colegiului/liceului pedagogic cu ocazia evaluărilor curente, semestriale și anuale sau ori de câte ori aceștia solicită verificarea portofoliului de practică al cadrului didactic;

g) semnaleză profesorului coordonator de practică pedagogică și profesorului îndrumător de practică orice problemă care ar putea afecta buna desfășurare a practicii pedagogice, implicându-se alături de aceștia în optimizarea organizării practicii pedagogice la grupa/clasa pe care o conduc.

(2) Cadrele didactice desemnate să îndrume practica pedagogică au următoarele categorii de atribuții, care vizează:

a) proiectarea și analiza activităților didactice:

(i) oferă informații și consultanță metodică pentru proiectarea, desfășurarea și evaluarea (autoevaluarea) activităților/lecțiilor de către elevi;

(ii) verifică și corectează proiectele de activitate/de lecție care urmează să fie susținute de către elevii din clasa la care au fost încadrate;

(iii) organizează întâlniri de feedback, analiză și reflecție a activităților asistate;

b) asistența și evaluarea activităților susținute de elevii profilului pedagogic:

(i) predau metodică disciplinei la clasa la care sunt repartizate pentru îndrumarea practicii pedagogice;

(ii) susțin lecții demonstrative pentru grupele de elevi repartizate la practică;

(iii) asistă și evaluează lecțiile planificate, conform graficului elaborat de profesorul coordonator de practică pedagogică;

(iv) completează la fiecare activitate/oră de practică fișa- tip de observare și evaluare a lecției/activității, pe care o păstrează în portofoliul lor de practică pedagogică, punând-o la dispoziția coordonatorului de practică pedagogică de la clasa la care sunt îndrumători de practică și directorului colegiului/liceului pedagogic cu ocazia evaluărilor curente, semestriale și anuale sau ori de câte ori aceștia solicită verificarea portofoliului de practică al cadrului didactic;

(v) oferă feedback fiecărui elev, în urma susținerii lecțiilor.

(3) Cadrele didactice desemnate să conducă practica pedagogică au următoarele categorii de atribuții, care vizează:

a) planificarea grupelor de practică pedagogică, monitorizarea și analiza activităților didactice:

(i) planifică, organizează, monitorizează și evaluează participarea elevilor la activitățile de practică, asigurând legătura și comunicarea optimă dintre colegiul/liceul pedagogic, profesorii îndrumători de practică pedagogică și școala de aplicație/instituția parteneră;

(ii) organizează grupele de elevi practicanți și le repartizează la grupe/clase ale școlii de aplicație, conform prevederilor prezentului regulament;

(iii) elaborează graficul susținerii lecțiilor/activităților de către elevii practicanți și îl comunică acestora, profesorilor îndrumători de practică și cadrelor didactice care îndrumă practica pedagogică din școala de aplicație;

(iv) organizează practica pedagogică curentă, individuală și comasată a elevilor;

(v) analizează împreună cu elevii lecțiile demonstrative ale cadrelor didactice de la grupele/clasele de aplicație și/sau din unitățile partenere;

b) asistența și evaluarea activităților didactice ale elevilor de la profilul pedagogic, coordonarea profesorilor care realizează și îndrumă practica pedagogică:

(i) participă la evaluarea lecțiilor susținute de elevi în cadrul practicii pedagogice curente, individuale și comasate;

(ii) elaborează graficul consultațiilor metodice (proiectare și analiză) și graficul susținerii activităților didactice pentru elevii practicanți, cadrele didactice de la grupele/clasele de aplicație/unitățile partenere și profesorii îndrumători de practică;

(iii) coordonează constituirea, completarea, valorificarea și evaluarea portofoliilor de practică pedagogică ale elevilor de la clasele la care au fost repartizate.

Art. 11. - Potrivit prevederilor legale aplicabile domeniului practicii pedagogice, cadrele didactice desemnate să conducă și să realizeze practica pedagogică beneficiază de un spor cuprins între 10 și 25%, aplicabil la salariul de bază, în raport cu timpul efectiv lucrat, aferent practicii pedagogice, în condițiile în care nu beneficiază de reducerea normei didactice cu 2 ore pe săptămână, și acordat după cum urmează:

1. Cadrele didactice desemnate să realizeze practica pedagogică

Categoria de personal didactic	Unitatea de referință	Spor de practică pedagogică acordat conform anexei nr. I cap. I lit. B art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, cu modificările și completările ulterioare, aplicat la salariul de bază pentru timpul efectiv lucrat, aferent practicii pedagogice	Observații
Educator-puericultor/ Educatore/Profesor pentru învățământ preșcolar/primar	Nr. zile de practică pedagogică desfășurate la grupă/clasă pe săptămână	- 10% pentru o zi de practică pedagogică la grupa/clasa pe care o conduce - 15% pentru două/mai multe zile de practică pedagogică la grupa/clasa pe care o conduce	O zi de practică reprezintă 3-4 ore, în funcție de specializare Pentru practica individuală și comasată nu se acordă spor de practică pedagogică.

2. Cadrele didactice desemnate să îndrume practica pedagogică

Categoria de personal didactic	Unitatea de referință	Spor de practică pedagogică acordat conform anexei nr. I cap. I lit. B art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017, cu modificările și completările ulterioare, aplicat la salariul de bază pentru timpul efectiv lucrat, aferent practicii pedagogice	Observații

Profesor îndrumător practică pedagogică/Profesor metodist	Nr. ore de practică pedagogică normate, conform curriculumului pentru educație timpurie/planurilor-cadru pentru învățământ primar	- 10% pentru oră/săptămână	1	O oră de practică pedagogică presupune analiza, împreună cu elevul, a programei școlare specifice disciplinei și nivelului/clasei, analiza conținutului științific, consultații metodice privind organizarea situațiilor de învățare, corectarea proiectului de activitate didactică.
		- 15% pentru ore/săptămână	2	
		- 20% pentru ore/săptămână	3	
		- 25% pentru ore/săptămână	4	

a) Orele de practică pedagogică asistate și evaluate de cadrul didactic care îndrumă practica de la liceul pedagogic intră în componența normei didactice a acestuia și se distribuie în concordanță cu documentele curriculare în vigoare pentru grupele/clasele la care se organizează, după cum urmează:

(i) Pentru specializările învățător-educatoare și educator-educator-puericilor:

Domeniul/Disciplină	Numărul de ore	Realizarea practicii pedagogice
Domeniul Limbă și comunicare/ Comunicare în limba română/ Limba și literatura română	Limba română - 4 ore	Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de limba și literatura română
Limbi moderne	Limbă modernă - 1 oră NOT Ă: Practica pedagogică la limba modernă este opțională.	Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de limba modernă 1/2
Domeniul Științe/ Matematică și explorarea mediului/ Matematică/Științe	Matematică - 3 ore Științe ale naturii - 1 oră	Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de matematică Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de fizică/biologie/științe
Domeniul estetic și creativ/Arte	Activități artistice și abilități practice/ Arte vizuale și activități practice - 1 oră Muzică și mișcare - 1 oră	Profesor încadrat pe arte vizuale/educație plastică Profesor încadrat pe educație muzicală
Domeniul psihomotric/ Educație fizică și sport	Educație fizică - 1 oră	Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de educație fizică și sport
Domeniul Om și societate - Istorie. Geografie, Educație civică/ Dezvoltare personală	Istorie - 1 oră Geografie - 1 oră Educație civică/ Dezvoltare personală - 1 oră	Profesor încadrat la clasele de învățământ vocațional pedagogic pe catedra de istorie sau discipline socioumane sau discipline psihopedagogice
Total	14-15 ore	

NOTĂ:

La colegiile și liceele pedagogice cu predare în limbile minorităților naționale se adaugă limba maternă la aria curriculară/domeniul Limbă și comunicare/Comunicare în număr egal de ore cu cel pentru limba română.

(ii) Pentru specializarea educator-puericultor:

Domeniul	Numărul de ore
Domeniul Limbă și comunicare	4 ore
Domeniul Științe ale naturii	2 ore
Domeniul Psihomotric, igienă și puericultură	4 ore
Domeniul Estetic și creativ	2 ore
Total	12 ore

(iii) Pentru specializarea instructor de educație extrașcolară:

Domeniul	Numărul de ore
Domeniul Limbă și comunicare	4 ore
Domeniul Științe ale naturii	2 ore
Domeniul Om și societate	1 oră
Domeniul Psihomotric și recreativ	3 ore
Domeniul Estetic și creativ	2 ore
Total	12 ore

(iv) Pentru specializarea mediator școlar:

Domeniul	Numărul de ore
Domeniul Comunicare	4 ore
Domeniul Relația școală-comunitate	4 ore
Domeniul Om și societate	2 ore
Domeniul Managementul proiectelor	1 oră
Domeniul Estetic și creativ	1 oră
Total	12 ore

3. Cadrele didactice desemnate să conducă practica pedagogică

Categoria de personal didactic	Unitatea de referință	Spor de practică pedagogică acordat conform anexei nr. I cap I lit. B art. 6 din Legea-cadru nr. 153/2017, cu	Observații

		modificările și completările ulterioare, aplicat la salariul de bază pentru timpul efectiv lucrat, aferent practicii pedagogice	
Profesor coordonator practică pedagogică	Nr. clase de practică în încadrare pe săptămână	- 10% pentru o clasă în coordonare - 18% pentru două clase în coordonare - 25% pentru trei clase în coordonare	Conducerea practicii pedagogice presupune îndeplinirea tuturor atribuțiilor prevăzute în prezentul regulament, precum și îndosărierea fișelor de evaluare ale activităților didactice susținute de către elevii clasei, de la educatoare/învățător/profesor metodist, pregătirea, valorificarea și păstrarea, pe durata studiilor liceale și pe parcursul anului școlar următor, a portofoliilor de practică ale claselor la care a coordonat practica pedagogică curentă, individuală și comasată.

a) Orele de practică pedagogică asistate și evaluate de cadrul didactic care conduce practica de la liceul pedagogic intră în componența normei didactice a acestuia și se distribuie în concordanță cu planurile-cadru pentru fiecare specializare a profilului pedagogic.

Art. 12. - Un cadru didactic nu poate avea simultan calitatea de coordonator de practică pedagogică și/sau îndrumător și nu poate cumula mai multe sporuri de practică.

Art. 13. - Cadrul didactic încadrat la grupa/clasa la care se desfășoară practica nu poate fi numit și profesor coordonator sau profesor metodist de practică pedagogică.

Art. 14. - Cadrele didactice desemnate să conducă practica elevilor în calitate de coordonatori, cadrele didactice care îndrumă practica pedagogică/profesori metodiști sau care realizează practica pedagogică, învățători/educatoare nu pot beneficia de sporul de practică pedagogică dacă nu îndeplinesc condiția minimală de grad didactic II și dacă au norma didactică redusă cu două ore pe săptămână.

Art. 15. - Cadrele didactice desemnate să conducă practica elevilor în calitate de coordonatori, cadrele didactice care îndrumă practica pedagogică/profesori metodiști sau care realizează practica pedagogică, învățători/educatoare/profesori pentru învățământul preșcolar sau primar sunt de drept metodiști ai inspectoratului școlar și profesori mentori la disciplina/specializarea din încadrare.

Art. 16. - În situații speciale, independente de unitățile de învățământ preuniversitar pedagogic, în care activitățile educaționale din învățământul preuniversitar nu se pot desfășura în regim față în față, activitatea de practică pedagogică se adaptează cerințelor specifice și cadrelor normative speciale. În aceste cazuri, activitatea de practică pedagogică presupune următoarele:

- organizarea grupelor de practică în format de clase virtuale, din care să facă parte, alături de elevi, atât cadrele didactice care realizează, cât și cadrele didactice care conduc practica pedagogică;

- clasele virtuale se vor organiza de către coordonatorul de practică pedagogică, pentru fiecare grupă de practică de care este responsabil;

- coordonatorul de practică pedagogică va oferi acces elevilor la materiale pe suport electronic și la activitățile online pe care le desfășoară cu clase din învățământul preuniversitar în care grupa este repartizată la practică, precum și la ghiduri metodologice de analiză și reflecție a activităților didactice.

ANEXA Nr. 3

la regulamentul-cadru

EVALUAREA ȘI CERTIFICAREA

competențelor profesionale dobândite de elevii claselor a XII-a din învățământul vocațional pedagogic

Art. 1. - În conformitate cu metodologia de organizare și desfășurare a certificării calificării absolvenților învățământului liceal, filiera vocațională, aprobată prin ordin al ministrului educației și cercetării, elevii claselor a XII-a din învățământul vocațional pedagogic se pot înscrie la examenul de certificare a calificării, a cărui promovare dă dreptul la obținerea certificatului de calificare, nivelul 4, însoțit de suplimentul descriptiv în format Europass, și la examenul pentru obținerea atestatului de predare a unei limbi străine la clasele primare.

Art. 2. - **(1)** Candidații proveniți din învățământul liceal, filiera vocațională, pot susține examenul de certificare fără taxă de cel mult două ori. Prezentările ulterioare la acest examen sunt condiționate de achitarea unei taxe.

(2) Taxa de examen menționată la alin. (1) se stabilește de către Ministerul Educației și Cercetării.

(3) Candidații proveniți din învățământul liceal filiera vocațională, profilul pedagogic sau din unitățile de învățământ preuniversitar liceal cu specializări din filiera vocațională, profilul pedagogic, autorizate să funcționeze provizoriu, susțin examenul pentru certificarea competențelor profesionale și, după caz, examenul pentru obținerea atestatului de competență lingvistică la colegii și licee pedagogice acreditate pentru aceste specializări.

(4) Repartizarea acestora la unitățile de învățământ pedagogic acreditate este de competența și intră în atribuțiile inspectoratului școlar al județului în care funcționează aceste unități de învățământ vocațional cu profil pedagogic.

Art. 3. - **(1)** Structura probelor examenului de certificare a competențelor profesionale este următoarea:

1. specializarea învățător-educatoare:

a) proba practică (activitate didactică):

- susținerea a două lecții demonstrative - una la învățământul preșcolar și una la învățământul primar, în conformitate cu programa de practică pedagogică și cu planurile-cadru de învățământ pentru cele două niveluri;

- proba practică este planificată și se desfășoară pe parcursul clasei a XII-a, fiind echivalentă cu susținerea celor două lecții finale, una în învățământul preșcolar și una în învățământul primar;

b) prezentarea și susținerea planului de activitate, respectiv a planului de lecție și a strategiilor didactice ale celor două activități demonstrative susținute la proba practică;

2. specializarea educator-puericultor:

a) proba practică (activitate didactică):

- susținerea unei activități/lecții demonstrative în învățământul antepreșcolar, în conformitate cu programa de practică pedagogică specifică educației timpurii;

- proba practică este planificată și se desfășoară pe parcursul semestrului al II-lea al clasei a XII-a, fiind echivalentă cu susținerea activității/lecției finale la o grupă de copii din creșele partenere colegiului sau liceului pedagogic, cu statut de unitate de aplicație;

b) prezentarea și susținerea planului de activitate/lecție și a strategiilor didactice ale activității demonstrative susținute la proba practică;

3. specializarea instructor de educație extrașcolară:

a) susținerea proiectului/lucrării de specialitate;

b) prezentarea complexă (proiectare, organizare, desfășurare) a unei activități educative de timp liber pe o temă la alegere;

4. pentru specializarea mediator școlar:

a) susținerea proiectului/lucrării de specialitate;

b) prezentarea complexă (identificare, abordare, demers, soluționare, sustenabilitate) a unui caz relevant supus medierii/din experiența practică de mediere.

(2) Proba prevăzută la alin. (1) pct. 1 lit. b) și pct. 2 lit. b), de prezentare și susținere a planului de activitate/lecție și a strategiilor didactice ale activității demonstrative susținute la proba practică, prevăzută pentru specializările învățător- educatoare și educator- puericultor, precum și probele prevăzute la alin. (1) pct. 3 lit. a) și b) și pct. 4 lit. a) și b), la specializările instructor de educație extrașcolară și mediator școlar, se organizează și se desfășoară în ultimele 3 săptămâni ale anului școlar, în baza deciziei conducerii colegiului/liceului pedagogic și cu avizul inspectoratului școlar județean.

(3) În situația limitării sau suspendării activităților didactice care impun condiția prezenței fizice a elevilor în unitățile de învățământ, Ministerul Educației și Cercetării poate decide cu privire la modalitatea de evaluare și certificare a competențelor profesionale la specializările din cadrul profilului pedagogic.

Art. 4. - (1) Comisiile de examen pentru certificarea competențelor profesionale sunt alcătuite din: președinte (de regulă, directorul sau directorul adjunct al colegiului/liceului pedagogic), secretarul comisiei (secretarul instituției sau un profesor/învățător din unitate), profesorul coordonator de practică pedagogică și membrii examinatori (de regulă, cadrele didactice metodiste care au îndrumat practica pedagogică).

(2) Componența comisiilor pentru certificarea competențelor profesionale este propusă de către directorul colegiului/liceului pedagogic în care are loc examenul de certificare și aprobată prin decizie a inspectorului școlar general al inspectoratului școlar din județul respectiv.

(3) Nota minimă de promovare acordată de către fiecare examinator la probele de examen nu poate fi mai mică de 7 (șapte).

(4) Neprezentarea la probele de examen sau obținerea unei note mai mici de 7 (șapte) are drept consecință nepromovarea examenului și neobținerea certificatului de calificare profesională.

Art. 5. - Membrii comisiilor pentru examenul de certificare profesională sunt remunerați în conformitate cu reglementările Ministerului Educației și Cercetării privind plata membrilor comisiilor de examen/concurs.

Art. 6. - Examenul pentru obținerea atestatului de predare a unei limbi străine la clasele primare de către absolvenții claselor cu profil pedagogic, specializarea învățător-educatoare, se desfășoară conform metodologiei specifice, aprobate prin ordin al ministrului educației și cercetării.

Art. 7. - (1) În urma promovării examenului de certificare, absolventului i se eliberează certificatul de calificare și, după caz, atestatul de predare a unei limbi străine la clasele primare.

(2) Certificatul de calificare și atestatul de predare a unei limbi străine sunt acte de studii prin care se confirmă pregătirea profesională dobândită de absolvenți pe întreaga durată a studiilor liceale.